

περσοχουμα πάν δι τι είμπορετε ν' ἀπαγγίσετε ἀπὸ οὐδόν. — Μὴ χάνωμεν καθόλου καιρὸν, Ἀδριανὲ. Λκουσες ἵδον φωνὴ βραχγυνὴ κράζουσα δύμος ὃ ἐξορίζων τοὺς πρόφητας εὐγενεῖς ἀπὸ τοὺς Παρισίους καὶ τὰς γαυτικὰς πόλεις, ἔτα σολδιοῦ! — Θετέ μου ποῦ κατοικεῖ ἡ Κ. Πρεσσού; — Σὲ ὁδηγῶ δὲ διοις. — Άλλα δὲν θὰ ἀναβῆτε; — Τὸ εἴπαμεν, Ἀδριανὲ. Ήτα τοι δεῖξω μόνον μακρόθεν τὴν οἰκίαν.

Καὶ ἀμφότεροι ἔστησαν ἔκτοτε. Οἱ Ἀδριανὸς προεμελέτα τὸν λόγον δὲν ἔμελλε ν' ἀποτείνῃ τῷ Κ. Πρεσσού.

Κατὰ δὲ τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ Ἀγίας Αννης δὲ Μουριὲ ἔδειξε μακρόθεν τὴν οἰκίαν τῆς ὡραίας χήρας. Συνεφώνησαν περὶ συνεντεύξεως πρὸς τὸ ἐστέρας, καὶ δὲ διέκοψαν τὴν θυρωρὸν τῆς οἰκίας ὑπ' ἄριθ. 42 ζητῶν τὴν πολίτιδα Πρεσσού.

Οἱ θυρωρὸς ἔζητασε τὸν νεανίαν, καὶ ἐποίησε κίνημά τι ἀνεπαίσθητον, ὡς ἀνθρωπος δοτὶς πειθεῖται ἐκ μορφῆς γλυκείας, φωνῆς θελκτικῆς καὶ ἐνδύματος σεμνοπρεποῦς.

Ἡ πολίτις Πρεσσού, εἶπεν, εἰς τὸ βάθος τῆς αὐλῆς, κλίμαξ ἀριστερά, εἰς τὸ πρῶτον, δεξιὰ θύρα.

Τὸν Ἀδριανὸν ὑπεδέξατο ἡ Ἀγγελικὴ ήτις τῷ προσέφερε καθίσμα εἰς τὴν αἰθουσαν καὶ διέθεν εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον διὰ νὰ τὸν ἀναγγειλῇ.

Καὶ μετά τινας στιγμὰς ἐφάνη ἡ Κόμησσα, ήτις ἀνεγνώρισεν ἐκ πρώτης ὅψεως, τὸν ἀξιόλογον νεανίαν τὸν λειποθυμήσαντα εἰς τὸν μικρὸν οἴκον τῶν Βερσαλλιῶν κατὰ τὴν ὁδὸν τού Δασοῦ.

Οἱ Ἀδριανὸς ἔζέθηκε σαφῶς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεως του, δὲ δὲ λόγος του τίμιος ὡς ἡ μορφὴ του ἐπέφερε ζωρὴν ἐντύπωσιν εἰς τὴν Κ. Πρεσσού.

— Κύριε, εἶπεν, η ἐδῶ παρουσία σας μὲν ἐνθυμίζει φοβερά τινα ημέραν, ἀλλ' ἐνθυμοῦμαι ἐπίσποντας καὶ τὸν θαυμασίαν διαγωγήν σας εἰς τὰς τρομερὰς ἔκεντας ὥρας καθ' ἃς ἐπρόκειτο περὶ τῆς ζωῆς μου. Διὰ τοῦτο δὲν δοκιμάζω κανένα φόβον δημιούσα πρὸς ὅμᾶς ἐν πλήρει ἐμπιστοσύνῃ.

Οἱ Ἀδριανὸς ὑπεκλήθη, καὶ ἐποίησε κίνημα δηλοῦν τὴν ἀπεριδρίστον ἀρροσίωσιν.

— Οἱ Νόμοι οὗτοι, ἔξηκολούθησε λέγουσα ἡ Κ. Πρεσσού μὲν ἔξορίζει ἀπὸ τοὺς Παρισίους, ἀλλὰ δὲν σας κρύπτω δι τι πολὺ δίλγον μὲν μέλλει νὰ διαμείνω εἰς τὴν πόλιν ταῦτην. Ή δὲ προσφορά σας μὲν εὐελπίζει καὶ μὲν πείθει, δι τι είμπορῷ τῷρα νὰ κατοικήσω ἀφόδιος τὴν μόνην πόλιν τῆς ἐκλογῆς μου . . — Ποίαν Κύρια; διέκοψεν δὲ τὴν οἰκίαν τῆς Βερσαλλίας. — Θέλετε νὰ ἐπιστρέψητε εἰς Βερσαλλίας, Κύριε; — Μάλιστα Κύριε, θέλω νὰ ἐπιστρέψω σήμερον. Ἀπὸ τῆς ἐπισκέψεως σας, φαντασθῆτε Κύριε, δι τι ἀγνοῶ τὸ πᾶν, δι τι ζῶ μη γνωρίζουσα τὰ ἐλάχιστα ὡς καὶ τὰ μέγιστα σύμβαντα. Η μόνωσίς μου εἶναι καθολική. Ἐν τούτοις, δὲν κρύπτομαι καὶ πρὸς τί σφελος νὰ κρυφθῶ; Προτιμῶ τὸν κίνδυνον τὸν

ἐπερχόμενον αἰρυνδίως παρὰ τὸν κρεμώμενον ἀδιαλείπτως ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοῦτο καὶ δὲν πόρατε κάνεν ἐμπόδιον εἰς τὴν ἐνταῦθα εἰσοδόντας· αἱ Βερσαλλίαι ήσαν δὲ ἐμὲ ἀφ' ής ἀνεχώρησα ἐκεῖνεν, πόλις τοσούτῳ μεμακρυσμένη ὅσῳ καὶ τὸ Δουβλίνον. Οὐδὲν εἰξεύρω ἀφ' ὅσα συνέβησαν ἐκεῖ. Μὲ βεβαίωντε Κύριε τώρα, δι τι δύναμαι νὰ κατοικήσω εἰς Βερσαλλίας χωρὶς φόβον. Θ' ἀφήσω τοὺς Παρισίους αὔριον, καὶ ἐπίζω, Κύριε, δι τι θὰ ἔχω τὴν εὐχαρίστησιν νὰ σᾶς ἴδω ἐκεῖ. — Κυρία, εἶπεν δὲ δι τοῦ Αδριανὸς, θὰ πράξω τι καλλιείτερον ἐὰν τὸ ἐπιτρέπετε. ἔχω πολλοὺς φίλους εἰς Βερσαλλίας, εἰμπορῶ νὰ μεταβῶ δὲ διοις. νὰ ἐκλέξω οἰκίαν τῆς ἐπιθυμίας σας, καὶ . . — Κύριος, διέκοψεν ἡ Κόμησσα, ἐπειδὴ πᾶσα σκιὰ κινδύνου ἐξέλιπε δὲ ἐμὲ εἰς τὴν ὡραίαν αὐτὴν πόλιν τῶν Βερσαλλιῶν, θὰ εὐχαριστηθῶ πολὺ ἀν ἐπέστρεφον εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν . . . τὴν δοσίαν γνωρίζετε. — Μ' ἐπιφορτίζετε μὲ τὴν μικρὰν ταῦτην ἀποστολὴν Κυρία; — Αφοῦ ἔχετε τὴν καλωσύνην νὰ μοῦ προτείνετε τὴν χάριν αὐτὴν . . . δέχομαι εὐγνωμόνως.

Συνωμίλησαν ἔτι ἐπὶ μακρὸν, καὶ δὲ δι τοῦ Αδριανὸς εἰς τὴν συνέχειαν τῆς συνομιλίας ἀνέπτυξεν ἀπασαν τὴν εὐγένειαν τοῦ χαρακτῆρός του, καὶ κατώρθωσε νὰ συγχωρηθῶσι τὰ παρελθόντα σφάλματα τοῦ Κλαυδίου Μουριέ.

Ἀφίνων δὲ τὴν Κόμησσαν δὲ δι τοῦ Αδριανὸς τῇ εἶπε.

— Κυρία, ἵππεύω ἐντὸς τετάρτου τῆς ὥρας, καὶ θὰ ἐπιστρέψω πρὶν η δύση δη λιος.

— Η Κ. Πρεσσού, μείναστα μόνη παρεδόθη ζωρῶς εἰς χωρὰν πρὸ πολλοῦ ἀγνωστον αὐτῇ. ἔμελλε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς πόλιν εἰς θίν εἶχε τόσας γλυκείας καὶ τόσας σκληρὰς ἀναμνήσεως· αἱ δὲ τελευταῖς εἶναι συχνάκις αἱ τιμωρέστεραι εἰς τὴν καρδίαν τῆς γυναικός.

(ἀκολουθεῖ.)

Η ΜΙΚΡΑ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ.

(Συνέχεια ἕτε φυλ. 48).

Καὶ ἀφοῦ ἔχριτασεν ἡ μητρικὴ καρδία της, καὶ δτε δὲ νοῦς της ήσύχασε, τότε μόνον εἶδε τὴν Διάναν, καὶ ἐσπεύσε πρὸς αὐτὴν, διότι ἐγνώριζεν ηδη δτι ἐπροστάτευε τὴν μικρὰν βασίλισσαν, ήτις καταγομένη ἐπὶ τῶν Γ.Ζῶν, ὑπεβλέπετο καὶ ἐμισεῖτο ἀπὸ τῶν Αἰκατερίνην τῶν Μεδίκων ἀσπονδον ἐχθρὰν τοῦ γένους της.

— Εὐχαριστῶ! ἐγείνετε μήτηρ τῆς δρφανῆς, κυρία, εἶπεν ἡ ἀντιβασίλισσα τῆς Σκωτίας ἀπλόνουσα τὴν δεξιάν της εἰς τὴν ἐρωμένην Ἑρρίκου τοῦ Β'.

— Οὐχὶ μήτηρ, ἀλλὰ φίλη, ἀδελφή, ἀπεκρίθη μετὰ μειδιάματος, ή Διάνα. Πολλάκις φεύγουσα

5.

τὴν αὐλὴν, κλείομαι μετ' αὐτῆς εἰς τὸ μοναστήριον, διου τραγῳδοῦμεν καὶ χορεύομεν μὲ τὰς τέσσαρας Μαρίας της. Τὰ καλὰ ταῦτα ἔργα θὰ ἐκτελέσωμεν δημοσίᾳ μετ' ὄλιγον, διότι η ἔλευσίς σας εἰς Γαλλίαν θὰ πραγματοποιήσῃ ἐλπίζω, σχέδια ἀπὸ πολλοῦ μελετώμενα ὑπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ θὰ ἔξομαλύνῃ τὰ προσκύμματα ράδιουργίας μυστηριώδεις καὶ κακεντρέχεις.

— Ο Θεὸς νὰ σᾶς εἰσακούσῃ!

— Ο Θεὸς βεβαιώτατα, καὶ ὁ βασιλεὺς ἔτι, κυρία. Χαίρετε! ὑπάγω νὰ ἐνταμώσω τοῦτον καὶ νὰ παρακαλέσω ἑκεῖνον διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν σας.

Καὶ ἀνεχώρησεν ἀσπασθεῖσα τὴν μικρὰν βασίλισσαν, ἡτις τὴν ἔφερε μέχρι τῶν βάθρων, λέγουσα αὐτῇ νὰ ἐπανέλθῃ ταχέως, καὶ ἐπιστρέψουσα μετ' ὄλιγον εἰς τὴν μητέρα της, συνήντησε μικρόν τινα γέροντα συνοδευόμενον ὑπὸ νεανίου ἰσχυοῦ.

— Νικόλ, καλέ μου Νικόλ!

— Θεέ μου, σὲ εὐχαριστῶ! ἡ μεγαλειότης σας δὲν μὲ ἐλησμονήσετε ὡς, ἐφοδούμην δὲν δὲν. Θὰ ἐγνωρίζετε τὸν πτωχόν σας γέροντα, καὶ ἥμην καλὸς νὰ ἀποθάνω ἀπὸ τὴν λύπην μου! ἀλλὰ μὲ ἐγνωρίσατε, μὲ ἐκαλέσετε κατ' ὄνομα, μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ ἀσπασθῶ τὴν δεξιάν σας. . ο Θεὸς νὰ εὐλογήσῃ καὶ διαφυλάττῃ εὐτυχῆ τὴν μεγαλειότητά σας!

— Τίς εἶναι ὁ νεανίας αὐτός;

— Είναι ὁ Δαβίδ, ὁ υἱός μου, ὁ υἱός της ἀτυχοῦς καὶ ἀγαπητῆς Μαργαρίτας μου, ἡτις τὸν ἐγέννησε καὶ ἀπέθανεν. Εγεννήθη τὴν ιδίαν ἡμέραν καθ' ἣν ἐγεννήθητε, καὶ εἶναι πιστὸς ὑπηρέτης τῆς μεγαλειότητός σας, ἔτοιμος νὰ χύσῃ καὶ τὴν ἐσχάτην δανίδα τοῦ αἴματός του.

Ο δὲ Δαβίδ ἐγονάτισεν εὐλαβῶς πρὸ τῆς Μαρίας Στουάρτης.

— Δέχομαι τὴν ὑπηρεσίαν σου, τῷ εἶπεν ἡ μικρὰ βασίλισσα. Σὲ προσκολλῶ εἰς τὴν θεραπείαν μου ἀματελεσθῶσιν οἱ γάμοι τοῦ μνηστήρός μου. Εὔχαριστεῖσαι; εἰπέ.

Αλλ' ὁ Δαβίδ ἔκυψε προσκυνήσας κατὰ τὸν ἀνατολικὸν τρόπον.

— Καὶ διετί δὲν δηλεῖς, ήρώτησεν ἡ Μαρία θαυμάζουσα.

— Εἶχασε τὴν λαλιάν του ὁ δυστυχῆς ἀπὸ τὴν φρίκην καὶ ἀπὸ τὸν τρόμον, διετέλεσεν δέ τοι τὸν θάλασσαν, ἵνα ἀκολουθήσω τὴν μεγαλειότητά σας εἰς τὴν Γαλλίαν. Καὶ δημοσίᾳ εἶναι πνευματώδης θεράπων, καὶ παιζεῖ τὸν αὐλὸν θαυμασίων. Ο Δαβίδ Ρήτιος, ὁ δέξιοιογώτερος τῆς ἐποχῆς μουσικὸς, τὸν ἔφερεν εἰς Ἰταλίαν καὶ τὸν ἐδίδαξε τέχνην καλὴν καὶ ἀξιόλογον, δὲ μαθητὴς ὑπερέσθιος ἐπὶ τέλους τὸν διδάσκαλον, καὶ πάντες εἰς τὴν Σκωτίαν συγχέουν τὰ δύναματα τῶν δύο Δαβίδ.

— Πτωχέ μου Δαβίδ, ὑπέλαβεν ἡ μικρὰ βασίλισσα, εἰς τὴν πρόσθια ἐμὲ ἀγάπην καὶ πίστιν τοῦ πατρὸς δημιούργου τὴν συμφοράν σου, ἀλλ'

ἡ Μαρία Στουάρτη δὲν ἀχαριστεῖ οὔτε πρὸς σὲ οὔτε πρὸς τὸν πατέρα σου. Οἱ πόσον εἴμαι εὐτυχῆς ζῶσα εἰς τὴν Γαλλίαν, καὶ ὅμως πάλλει ἀπὸ χαρὰν ἡ καρδία μου, καὶ μου δακρύουσιν οἱ ὄφθαλμοι, διαταράσσομεν διὰ τὸν πατέρα μου.

Καὶ ὡμίλει ἔτι, διετέλεσεν τοι τὸν ωχρὸς εἰσηλθεντὸν πατέρα τοῦ κοιτῶνα, καὶ ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μικρᾶς βασιλίσσης.

— Μαρία, Μαρία! συγκατανεύει εἰς τὸν γάμον μας διπάτηρ μου. Αἰνικάλυψα εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὰ παθήματά μας. Μοῦ ἤρπασε τὴν τελευταίαν ἐπιστολὴν, τὴν πρόσθιαν γάμου μας. Εἶθε, τὴν ἐσπέραν ταύτην εἶσαι σύζυγός μου.

— Σὺ τὸν ἡγάπας; σὺ τῷ ὀμολόγεις τὸν ἔρωτά σου; ήρώτησεν ἡ Μαρία Λωραίνη, τρυφερῶς πως ἐπιπλήττουσα τὴν κόρην της.

Καὶ ἡ μικρὰ βασίλισσα ἐρυθρίασασα ἔκρυψε τὴν πορφυρᾶν ὄψιν της εἰς τὸ στῆθος τῆς ἀντιβασιλίσσης.

— Καὶ μήπως δὲν ἔτοι μηνηστήρ μου; Ταῦτα ἀπήντησε μόνον.

Z'.

‘Ο σκύλος ἀποθήκει διὰ τὴν κυρίαν του.

Πρός τὰ τέλη τῆς βασιλείας Ἐρρίκου τοῦ Β'. διετέλεσεν τὰ της διηγήσεώς μας, ἡ Αὐλὴ τῆς Γαλλίας παρίστα φαινόμενον μοναδικὸν καὶ παράδοξον, ὅπερ οὐδαμοῦ κατ' ἄλλους καιρούς ἀπαντῶμεν.

Ἐνῷ ἡ βασίλισσα Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων ἀφίνετο εἰς τὰ Ἰταλικὰ ἦθη, περιστοχουμένη ὑπὸ ἀστρολόγων καὶ ἀγυρτῶν πάσσος ταξιῶν ράδιουργίων, χωρὶς νὰ συστέλλεται οὔτε ἀπὸ σκάνδαλα, οὔτε ἀπὸ ἔρωτας, η ἐρωμένη τοῦ βασιλέως. Διάνα ἐπιτηδεύετο ἀπὸ ἐναντίας μεγάλην αὐστηρότητα ἡθικῆς καὶ ἔκραν περὶ τοὺς τρόπους αὐτῆς βαρυπρέπειαν. Καὶ οἱ μὲν σοφαροὶ περιεκύλουν τὴν παλλακίδα, οἱ δὲ φίλοι τῶν ἡδονῶν τὴν νόμιμον τοῦ βασιλέως σύζυγον ἀλλ' ἡ Διάνα παρεδέχθη τὸ αὐστηρὸν τοῦ βίου, ποθοῦσα νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν ἐραστὴν Ἐρρίκον τὸν Β'. ἡγεμόνα μελαγχολικὸν καὶ ψυχρότατον, ἐνῷ ἡ Αἰκατερίνη, ἐν τῇ ἀπογνώσει αὐτῆς, ἐζήτει νὰ ἐκδικήθῃ διὰ τὴν παραμέλησην τοῦ συζύγου, διανύουσα ἡμέραν καὶ νύκτα ἐν μέσῳ παραδοξοτάτων διασκεδάσεων καὶ συναναστροφῶν ἐκ τῶν μᾶλλον ἀκολαστῶν. Ἐφερε μεθ' ἐμαυτῆς τὴν χρῆσιν τῆς προσωπίδος ἐξ Ἰταλίας, καὶ εἶναι πασίγνωστον διετέλεσεν ἡ χρῆσις αὐτῇ, ἢν ἡσπάσθησαν πᾶσαι αἱ τῆς πρώτης τάξεως κυρίαι καὶ αἱ γυναῖκες τῶν εὐπορωτέρων, ὑπεβοήθει καὶ ὑπέκρυψε τὰ ἔρωτικὰ σκάνδαλα. Καὶ μετὰ τὴν ἀκολασίαν ἐπεφάνησαν καὶ τὰ ἐγκλήματα καὶ αἱ πολιτικαὶ συνομωσίαι, πολλάκις δὲ ἐμελλον νὰ ἐκραγῆσιν ταραχὴν ἐπικίνδυνοι, ἀν δὲν ἐκράτει τὰς ἡγίας τῆς κυβερνήσεως ἡ βαρεῖα καὶ ἀδυσαπ-

τος χείρ τοῦ βασιλέως' ἀλλ' αἱ ταραχαὶ, καίτοι καταβάλλομεναι, ἐπεκταίνοντο δύως μυστηριώδως καὶ ἔμελλον νὰ ἐκρήγωσι ταχὺ ή βραδέως, ὑποτρέφομεναι ἀπὸ τὴν ἀκολασίαν.

Ἡ Μαρία Στουάρτη λοιπὸν, ἡ μηνστὴ τοῦ διαδόχου, ἔζη μεταξὺ κομμάτων ἔχθρῶν καὶ ἀντικειμένων, μέσω τῆς συζύγου καὶ μέσω τῆς ἐρωμένης τοῦ Βασιλέως. Κατ' ἄρχας ἡ Αἰκατερίνη ἐπόθησε τὸ συνοικέσιον τοῦ διαδόχου καὶ τῆς κόρης τοῦ Ἰακώβου, διότι τῇ ἦτον εὐνοϊκὴ ἡ σικογένεια τῶν Γιζῶν, ἀλλὰ τραπεῖσης ταύτης πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς Διάνης, ἡ βασίλισσα ἐπέμενεν ἐμποδίζουσα τὸν γάμον, μεθ' ὅσης προθυμίας τὸν ἐπετάχυνεν ἥδη. Οὐ δὲ Ἐρρίκος δ' ἀσχολούμενος νυχθμερὸν εἰς τὰ ἀμφιθέατρα καὶ τὰς ἱπποτικὰς μονομαχίας, ἀνησυχῶν δὲ διὰ τοὺς περικυκλοῦντας αὐτὸν κινδύνους, ἔπαιζε μὲν τὸν καιρὸν ἀναβάλλων μόνον τὸν γάμον δὲ πάντα τὰ λοιπὰ τοῦ Κράτους πράγματα. Καὶ ἡ πολιτικὴ του συνίστατο εἰς τὸ δόγμα Καρόλου τοῦ Ἑ. τοῦ πατρικοῦ ἀντιζήλου του,

Βασιλικὸν ἔργον η ἀναβολὴ.

Διὰ τοῦ μέσου δὲ τούτου ἐτήρει εἰρήνην μετὰ τῶν ξένων Κυβερνήσεων, αἵτινες ἐπωφθαλμίων τὸ συνοικέσιον τοῦ διαδόχου τῆς Γαλλίας μετὰ τῶν θυγατέρων τῶν ἔσωτῶν βασιλέων. Ἀλλ' ἡ Διάνα δὲν εὐχαριστεῖτο διὰ τὴν ἀναβολὴν τοῦ γάμου, διότι ὑπεσχέθη ῥητῶς εἰς τὸν οἶκον Λωραίνης νὰ ἐπιστέψῃ τὴν τελετὴν του. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ τὸν ἐκτελέσῃ διὰ στρατηγήματος, ἀναγκάζουσα τὸν βασιλέα νὰ τὸν ἐγκρίνῃ. Πολλάκις ὕμιλει εἰς τὸν διάδοχον περὶ τῆς ἀπαραμίλλου καλλονῆς τῆς μηνστῆς του, καὶ κατώρθωσε μάλιστα νὰ ἐνταμώσῃ τοὺς δύο παιδίας εἰς ἴδιας συνεντεύξεις, ἐμπνεύσασα οὕτω τὸν ἔρωτα καὶ τὴν συμπάθειαν εἰς τὰς καρδίας τῶν δύο ἔρασμίων τούτων νεανιῶν, οἵτινες ἐπλάσθησαν ἵνα ἀγαπῶσιν ἀλλήλους, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἤδυνατο νὰ φέρῃ τὸν διάδοχον πᾶσαν ἥμέραν εἰς τὴν Μονήν, ἡ νὰ καλέσῃ εἰς τὰς συναναστροφάς της τὴν μικρὰν βασίλισσαν, ἐνέπνευσεν εἰς τοὺς ἔραστάς τὴν ἰδέαν τῆς ἀλληλογραφίας.

Οἱ δὲ ἔρασται ἐπραγματοποίησαν εὐχαρίστως τὴν ἰδέαν ταύτην, γλυκύνοντες οὕτω τοῦ ἀποχωρισμοῦ τὰς πικρίας, καὶ θέλοντες νὰ τηρῶσι τὸ μυστήριον ἀσφαλέστερον, ἔγραφον τὰς ἐπιστολάς των ἐλληνιστῶν, διότι δὲν ἀμυντος, καθηγητὴς τῆς Μαρίας Στουάρτης καὶ τοῦ διαδόχου, ἐδίδαξεν αὐτοὺς τὴν γλώσσαν ταύτην, δι' ἣν προσεκτήσατο τοσαύτην δόξαν. Ἡ δὲ Διάνα μαθοῦσα διτὶ ἐξέφραζεν τὴν ἀγάπην των διὰ τῆς μελωδικῆς γλώσσης τοῦ Θεοκρίτου, τοὺς συμβουλεύει νὰ ἔχωσι τὸν καθηγητὴν αὐτῶν κομιστὴν τῆς ἔρωτικῆς ἀνταποχρίσεως, δὲ ἀγαθὸς ἐπίσκοπος ἀμυντος, χωρὶς νὰ ὑποπτεύεται τὸ παραμικρὸν, ἔφερε πᾶσαν πρωταν, ἐν τῇ θήκῃ ἀρχαίου Πλουτάρχου, ἔρωτικὰ γράμματα, τεμάχια κόμης, δακτυλίδια καὶ χίλια ἄλλα κοροφέξαλα τόσον ἀρετὰ εἰς τοὺς ἐ-

ρωτευομένους νέους ἢ γέροντα. Καὶ ἡ Διάνα ἐγνώριζε τοῦτο ἀπὸ τὴν Μονὴν τῆς μικρᾶς βασιλίσσης, πορευθεῖσα εἰς τὸν βασιλέα, τὸν εὔτυχῶς ἀκούοντα τὸν ἀγαθὸν Ἀμυντον, διτὶς — ἦτον ἐπὶ τούτῳ προσδιωρισμένη ἥμέρα — ἀνεγνώσκεν ἀρχαίαν διήγησιν τῶν κατωρθωμάτων τοῦ Ἀλεξάνδρου. Οὐ βασίλευς ἔζητε ἐν τῇ ἀναγνώσει ταύτη ῥητὰ δι' ἵπποτικὰ ἐμβλήματα τῶν ἀσπίδων καὶ σημαιῶν τοῦ ἀμφιθέατρου.

Οὐ δὲ σοφὸς ἐπίσκοπος, ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καθήμενος, ἀνεγίνωσκεν ὥραιαν περιγραφὴν μάχης, καθ' ἣν παρίστα τοὺς Πέρσας καταδιωκομένους ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, διτὲς ἡ Διάνα, εἰσελθοῦσα εἰς τὸ βασιλικὸν ἀναγνωστήριον, ἥλθε καὶ ἀνεπαύθη παρὰ τὸν Ἐρρίκον στηρίζουσα τὴν ὥραιαν κεφαλὴν εἰς τὰ γόνατα τοῦ ἥγεμονος, καὶ ἐπιμένουσα ὥστε δὲν ἀμυντος νὰ μὴ διακόψῃ τὴν ἀνάγνωσιν. Καὶ μετ' ὅλιγα λεπτὰ ὑπομονητικῶς ἀφιερώθεντος (τοῦ ἐπισκόπου) εἰς τὴν διήγησιν τῶν ἔργων τοῦ Δαρείου, εἴπεν διτὶ πολὺς ἦτον δὲ κόπος τοῦ ἀναγνώσκοντος καὶ κρατοῦντος εἰς τὰ γόνατα τόμον τεραστίως ὑπερμεργέθη καὶ πελώριον· καὶ θέλουσα νὰ κρίνῃ δῆθεν περὶ τοῦ ὅγκου, ἐδοκίμασε νὰ σηκώσῃ διὰ τῶν ὥραιών χειρῶν της τὴν βίβλον, ἀλλὰ τὴν ἄφησε νὰ πέσῃ ἐκχύνουσα μικρὰν κραυγὴν καὶ δεικνύουσα τῷ βασιλεῖ, πεσοῦσαν ἐκείθεν ἐπιστολὴν δεδεμένην διὰ τριχῶν ἔχνης κόμης.

— Ποτὲ δὲν ἥλπιζα, ἄγιε ἐπίσκοπε, τῷ εἰπει μειδῶσα, νὰ πετάξῃ ἀπὸ τὸν Πλούταρχὸν σου ἐρωτικὸν γράμματιον. Καὶ τίς εἶναι ἡ ὥραια κόρη, ἡτίς σᾶς τὸ στέλλει;

Οὐ δὲ Ἀμυντος, ταραχθεὶς καὶ μαντεύων ἐν μέρει τὸ ἀλήθεος, ἔβλαστρον καὶ ἔσωτὸν καὶ τὴν ἐρωμένην τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς ἔραστάς, ἀπορῶν τι νὰ ἀποκριθῇ. Ἐν τούτοις ἡ Διάνα ἀπεσφράγισε τὸ γράμματιον.

— Μὰ τὴν Παρθένον! ἐπεφώνησεν· οἱ ἔρασται εἶναι πολυμαθεῖς! γράφουσιν Ἑλληνιστί!

— Ἑλληνιστί! εἴπεν δὲν βασίλευς γενόμενος αὐτοτρόπος, διότι καὶ αὐτὸς ἐμάντευεν ἥδη τὴν ἀλήθειαν. Κύριε Ἀμυντε, ἐξήγησόν μοι τὸ γράμματιον.

Οὐ δὲ ἐπίσκοπος τρέμων ἀνέγνω τάδε:

«Τρυφερωτάτη μου Μαρία, δὲν δύναμαι πλέον νὰ ὑποφέρω τὸν χωρισμόν σου, καὶ εὔροι μέσον τι ἀσφαλέστατον νὰ σὲ βλέπω. Ή κηπουρὸς τοῦ Μοναστηρίου χρυσίω ἀνταμειφθεῖσα, θὰ μὲ δεχθῇ γυναίκεια φοροῦντα εἰς τὴν κατοικίαν της. Περιπάτει λοιπὸν αὔριον τὸ ἐσπέρας εἰς τῆς Μονῆς τὸν περίβολον. Χείρες φιλῶ τὰς λευκὰς χειράς σου· οὐ δὲ πίστευσόν με ἀγαπῶντα, ως ἔγώ σε πιστεύω ἀγαπῶσάν με.

Φραγκεῖκος, διάδοχος».

Ἐρρίκος δ' ἦκουεν ἐν σιωπῇ καὶ συσπῶν τὰς δόρυν, δὲ διάνη, κλίνουσα τὴν κεφαλὴν, παραμόνεις πάσας τοῦ βασιλέως τὰς κινήσεις. Οὐ Ἀμυντος ἦτον κατατεταργμένος. Τέλος δὲν βασίλευς

ῆγειρε πρὸς αὐτὸν τὴν δῆμον καὶ τὸν προσητένισεν, ὁ δὲ ἐπίσκοπος ἔγονάτισε.

— Ήσο συνένοχος; ἡρώησεν δὲ ἥγεμῶν μετ' αὐτηρότητος.

— 'Ορκίζουμαι εἰς τὴν ψυχήν μου διτεῖς ημην τὸ παῖδινον αὐτῶν, ἐψέλλισεν δὲ δυστυχῆς βλέπων ἀνοιγομένην πρὸς αὐτοῦ τὴν εἰρκτὴν τοῦ Κράτους.

— Ο δὲ Ἐρρίκος ἐστράφη νὰ ἐπιπλέξῃ τὴν Δάκην, ἀλλ' ἐν βλέμμα τῆς ἑρασμίας γυναικὸς ἤρκεσε νὰ καταλύσῃ τὴν δύργην τοῦ βασιλέως δστις ἀπειλῶν αὐτὴν διὰ τοῦ δακτύλου καὶ μειδιῶν,

— Αὐτὰ εἶναι κατορθώματά σου, τῇ εἰπε.

— Καὶ διατὶ ὅχι, βασιλεὺ; οἱ νέοι ἀγαπῶνται καὶ ἐλυπήθην ἰδούσα αὐτοὺς χωρισμένους, διότι ἔκρινα τὴν λύπην των ἀπὸ τὰ παθήματά μου, ἐὰν ἀτυχῶς ἀπεχωρίζομην ἀπὸ δυμᾶς.

— Νὰ ἀνταμοθῶσι! ὑπέλαβεν δὲ βασιλεύς νὰ ἀνταμοθῶσι καὶ νύκτα, εἰς τὸν περίβολον!

— Ήμέραν μὲν ἀνταμόνετε ἡ Μεγαλειότης σας κατὰ τὰς πρώτας τοῦ ἑρωτός μας ἡμέρας;

— 'Αλλ' ὁ λόγος εἶναι περὶ τοῦ διαδόχου τῆς Γαλλίας, καὶ περὶ τῆς βασιλίσσης τῆς Σκωτίας...

— Οἵτινες εἶναι μνηστευμένοι, κακὴ δέ τις θέλησις καὶ φρίδιοι γίγαντες ἐμποδίζει τὸν γάμον των.

— Ή ἔρευνα κατ' ἀλήθειαν καὶ ἡ λύπη εἶναι περιττά. Τοῦτο πρέπει νὰ τελείωσῃ πρὶν λάθρη καιρὸν ἡ βασίλισσα νὰ κινηθῇ καὶ νὰ μᾶς φέρῃ προσκόμματα. Ο γάμος θὰ τελεσθῇ τὴν ἐσπέραν ταύτην εἰς ἐν παρεκκλήσιον, μάρτυρες δὲ θὰ ἦναι ἡ ἀντιβατίλισσα τῆς Σκωτίας, ἡ βασίλισσα, τὰ τέκνα μου καὶ τέσσαρες τῆς αὐλῆς μου μεγιστᾶνες ὡν τὴν ἐκλογὴν ἐπιτρέπω εἰς τὴν φροντίδα σου. Άς σὲ ἀγτιπροσωπεύσωσιν ὠραία φίλη, ἀφοῦ λυπηρὰ ἔθιμα δὲν σὲ συγχωροῦν νὰ παρασταθῇ, αὐτοπροσώπως. Φέρε με δὲ ἐδῶ καὶ τὸν γαμбрὸν νὰ τὸν μαλώσω καὶ νὰ τὸν συγχωράτω.

Καὶ φιλήσασα περιπαθῶς τὴν χεῖρα τῆς Διάνης ἐξῆλθεν ἀφῆσας τὸν Ἀμυῶτον κατάπληκτον καὶ μὴ ἐννοῦντα τὶ ἔβλεπε καὶ τὶ ἤκουε.

Η δὲ Διάνα ἀκολουθοῦσα διὰ τοῦ βλέμματος τὸν βασιλέα, ἐκτύπησε τὰς παλάμας αὐτοῦ ἐξελθόντος χαρίουσα ως παιδίον.

— Ή Ἰταλίς ἐνικήθη! ἐνικήθη ἡ Ἰταλίς! ἐπεφώνησε, καὶ ἔφυγεν ἐλαφρά ως πτηνόν.

Ἀνέφερε τέλος ἔαυτὸν δὲ Ἀμυῶτος, ἔλαβε τὸν Πλούταρχὸν τοῦ καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὴν ἐν τῷ λούδρῳ κατοικίαν τοῦ, θαυμάζων ἔτι καὶ ἀπορῶν.

Ἐνῷ δὲ ἡ Διάνα ἔφερε τὸν Φραγκίσκον καὶ τὴν Μαρίαν Στουάρτην, εἰς τὸ λούδρον, καὶ ἡ Αικατερίνη τῶν Μεδίκων ἤρχετο μετὰ τῶν τέκνων εἰς τὸν βασιλέα, χωρὶς νὰ ὑποπτεύσῃ διατὶ ἐζητεῖτο, Νικόλ ο γελωτοποίος καὶ διὰ τοῦ περιήρχοντο εἰς τοὺς Παρισίους θαυμάζοντες τὰς καλλονάς τῆς πόλεως καὶ τὰς ἔτι περικαλλεστέρας ἐκκλησίας της. Η Πλαναγία πρὸ πάντων προύκάλει τὴν ἐκπληξίν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν των, διηλθον δὲ ἀμφότεροι τὴν ἡμέραν ὅλην περιφερόμενοι εἰς τὸ

μεγαλοπρεπὲς κτήριον καὶ θεωροῦντες τὰς θαυμασίας γλυφάς του. Καὶ ἐπῆλθε μὲν ἡ νύξ, ἐτελείωσε δὲ ὁ ἐσπερινὸς, καὶ οἱ δύο Σκῶτοι ἡτοιμάζοντα νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὸ λούδρον διότι διέτριβον μετὰ τῆς ἀντιβασιλίσσης, ὅτε δὲ ἀφωνος νεανίας ἐνευσεν εἰς τὸν πατέρα νὰ σταθῇ, δεικνύων ἀνθρώπους συνηγμένους εἰς τινὰ τῶν πυλῶν τῆς ἐκκλησίας. Ο δὲ Νικόλ ἔτεινε τὴν ἀκοήν, οἱ ἀνθρώποις ὡμίλουν τὸν πάτριον γλῶσσάν του, εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν ἔφερε τὴν στολὴν τοξότου ἄγγλου, ὑπηρετοῦντος τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας. Μόλις δὲ ἤκουσεν ὀλίγας τινὰς λέξεις, ὡχρίσασεν δὲ γελωτοποιίδες ὡς τις νεκρός σαβανωμένος καὶ ἤρχισε νὰ τρέχῃ ἀπνευστὶ πρὸς τὸ λούδρον, χωρὶς νὰ συλλογισθῇ ποσῶς περὶ τοῦ ἀκολουθοῦντος αὐτὸν υἱοῦ· καὶ τότε εἰς ἐκ τῶν τοις ἀθροίσματος·

— Ἀνεκαλύφθη τὸ μυστικόν μας!

Ἄνεκρχες, καὶ ἐσπευσεν εἰς καταδίωξιν τοῦ Νικόλ, τὸν ἔρθασε καὶ τὸν ἐκτύπησε διὰ μαχαίριδίου. Ο δὲ Νικόλ, ταραχθεὶς διὰ τὸν βίαν τοῦ κτυπήματος, ἐστάθη μίαν στιγμὴν καὶ ἔτρεξε πάλιν ἀπεγνωμένος, ἐνῷ, εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν, δὲ φονεὺς ἔπεσε διατρυπηθεὶς ἀπὸ τὸν Δαβίδ σπεύσαντα εἰς βοήθειαν τοῦ πατρός του. Καὶ ηθέλησαν μὲν οἱ λοιποὶ νὰ ἐκδικήσωσι τὸν θάνατον τοῦ συντρόφου, νεανίας τις δύμως, δστις ἡκολούθει αὐτοὺς ἐπιμελῶς· καλύπτων τὴν δῆμον διὰ προσωπίδος, εἴπε λέξεις τινὰς καὶ πάντες διεσκορπίσθησαν εἰς διάφορα μέρη ἀφήσαντες πλησίον τοῦ πτώματος τὸν Δαβίδ. Τότε δὲ οὗτος τοῦ Νικόλ ἐδοκίμασε νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν πατέρα, ἀλλὰ δὲν εὑρεν εἰμὴ εἰς τὸ λούδρον τὰ ἔγχη τοῦ αἰματός του. Ο Δαβίδ πορεύμενος κατόπιν τοῦ αἰματός ἔφθασεν εἰς τὸ βασιλικὸν παρεκκλήσιον διποι εἰρίσκοντο ὡς βασιλεὺς μετὰ τῆς βασίλισσης, οἱ δύο μνηστῆρες καὶ οἱ μάρτυρες τοῦ τελουμένου γάμου. Κατὰ τὰ ἥθη τῆς ἐποχῆς διερεύεται, ἐνῷ ἔμελλον νὰ ἀνταλλαχθῶσι τὰ δακτυλίδια, ἡτοιμάζετο νὰ προσφέρῃ τὸ ποτήριον ἡγαστέμενον τὴν προτεραίαν, ἵνα οἱ νεόνυμφοι γευθῶσι τοῦ περιεχομένου, ἀλλ' ο Νικόλ αἰρνης τότε ἐπιφανεῖς, ἤρπασε τὸ ποτήριον, τὸ ἔρριψε κατὰ γῆν καὶ ἐφώναξε·

— Δηλητήριον, δηλητήριον!

Καὶ δεικνύων τὸν φύλακα τοῦ παρεκκλησίου, τοξότην Σκῶτον,

— Αὐτὸς, προσέθηκεν, αὐτὸς εἶναι δὲ δολοφόνος! δὲ φαρμακευτής!

Ἐπεσε δὲ δὲ ταλαιπωρος νάνος εἰς τοὺς πόδας τῶν πεφοιτισμένων νεονύμφων. Τοιάντη ἦτο τοῦ δηλητηρίου ἡ δραστηριότης, ὡστε δ τάπης, ἐφ' οὐ ἔχοντη, ἐκάπνιε καὶ κατεβιβρώσκετο ἀπὸ τὸ φάρμακον ως ἀπὸ ἀνθρακα ἀναμμένον.

Συνέλαβον τὸν τοξότην ἐν τούτοις καὶ δὲ βασίλευς ἡτοιμάζετο ἤδη νὰ τὸν ἑρωτήσῃ δτε δ βαρόνος τοῦ Α. Ἀνδρέου δ Ἰάκωβος Μωράης αἰρνιδίως ἐπεφάνη πνευστιῶν ἐκτὸς ἐστοῦ, τετραμασμένος.

— Καλή μου ἀδελφή, ἐπεφώνησεν ἐπιβούλευ-
ονται τὴν ζωὴν σου· ἔθλις δολοφόνε, ἵδου ή τι-
τιμωρία σου!

Καὶ τὸν διεπέρας διὰ μαχαιρίδιου. Οἱ τοξότης
ἔπεσε νεκρός.

Οἱ δὲ Νικόλ, ἀκούσας τὴν κραυγὴν τοῦ θανόν-
τος ἡγέρθη ἐφυγε τὸς χειρας τῶν ἀνθρώπων οἰ-
τινες ζήσελον νὰ δέσωσι τὴν πληγὴν του, καὶ κα-
τώρθωσε νὰ σταθῇ ὅρθιος. Προτέλε τότε εἰς τὸν
Ιάκωβον Μωράνη, ἥθέλησε νὰ δμιλήσῃ ἀλλὰ τοῦ
ἔλειψεν ἡ δύναμις. Ἐπεισ πάλιν καὶ ἤζητος νὰ
χρατηθῇ, τείνων τοὺς βραχίονας, εὐρών δὲ τὰς
χειρας τῆς Μαρίας Στουάρτης καὶ τοῦ Ιάκωβου
Μωράνη, τὰς ήνωσε.

— Πιστέ μου ἀγαθέ μου Νικόλ, σὲ ἐννοῶ, ἐπε-
φώνησεν ἡ μικρὰ θασίλισσα· θέλεις θυήσκων νὰ
μοὶ εἰπῆς ὅτι δὲν ἔχω τοῦ ἀδελφοῦ μου φίλον
ἄλλον πιστότερον καὶ ἀσφαλέστερον.

Καὶ ἐνηγκαλίσθη περιπαθῶς τὸν Μωράνην. ἄλλ
οἱ Νικόλ, δοτις ἐπάλαιτε πρὸς τοὺς σπασμοὺς τοῦ
Θανάτου, ἥθέλησε νὰ δμιλήσῃ, πλὴν μόνον ἤξ-
χυσε μίαν κραυγὴν, θὺν διεδέχθη ἡ ἀκινησία τοῦ
Θανάτου. Οἱ δὲ Δαβίδ, δοτις ἐκράτει τοῦ πατρὸς
του τὴν κεφαλὴν, τὴν ἀπέθηκεν εἰς τὴν γῆν ἐ-
λαφρῶς, καὶ προβάλλων ἐνώπιον τοῦ Ιάκωβου
Μωράνη, ἐποίησε κατ' αὐτοῦ νεῦμα μίσους καὶ ἀ-
πειλῆς. Ἐπειτα δὲ, φέρων ἐν ἀπογνώσει τὰς χει-
ρας εἰς τὸ στόμα, ἡγωνίσθη ἀλγεινῶς ὅπως προ-
φέρη μίαν λέξιν ἀλλ' αἴρηνς ἡματώθησαν τὰ
χεῖλη του καὶ δεικνύων τὸν νόθον οὐδὲ τοῦ Ια-
κώβου τοῦ Ε'. ἐκράνγασε,

— Προδότης! προδότης!

Τοῦτο μόνον εἶπε καὶ ἔπεισ ἀναίσθητος εἰς
τὴν γῆν.

Οἱ δὲ ἀνέφερεν ἔστιδον, ὡμίλει μὲν πρὶν ὁ ἄφω-
νος νεανίας, ἡ δμιλία του δμως ἥτον δμιλία πα-
ράφρονος, ἀσυνεπεῖς ἦσαν οἱ λόγοι του καὶ ἀνε-
ιδεῶν. Καταβληθεὶς ἀπὸ τοσαύτας συγκινήσεις,
ἐγένετο παράφρων.

Η δὲ Μαρία Στουάρτη πρὶν ἀφῆση τὴν σκη-
νὴν ταύτην τοῦ αἵματος καὶ τῶν ἐγκλημάτων ἐ-
πλησίασεν εἰς τὸν Ιάκωβον Μωράνην.

— Αδελφὲ, τῷ εἶπεν, σύτε πιστεύει, σύτε δύ-
ναται νὰ πιστεύῃ ἡ καρδία μου, ὅτι σὺ εἶσαι
προδότης· ἀλλ' οἱ ἀσυνεπεῖς λόγοι τοῦ δυστυ-
χοῦς παιδίου, δύνανται νὰ δώσωσιν ὑπόνοιαν κατὰ
σου εἰς τὸν ψασιλέα. Ορκίου λοιπὸν εἰς τὸ πτώ-
μα τοῦ πιστοῦ αὐτοῦ ὑπηρέτου του διὲ ἐμὲ ἀπο-
θαντος, ὅτι εἶσαι ἀθώος.

Καὶ ὁ Ιάκωβος Μωράνης, χωρὶς δισταγμοῦ, ἔ-
τεινε πρὸς τὸ πτώμα τὴν χειρα καὶ ὠρκίσθη διὰ
φωνῆς βραδείας καὶ ἀταράχου.

— Εἰς σὲ δρκίζομαι, ψυχὴ τοῦ παραδείσου,
ὅτι εἶμαι πιστὸς καὶ εἰλικρινὴς πρὸς τὴν ἀγα-
πητὴν ἀδελφήν μου.

Δίμα ἐκόχλασεν ἀπὸ τὴν πληγὴν τοῦ θαγόυτος

καὶ ἔβαψε τὴν χειρα τοῦ βαρόνου δρτις ὀχρία-
σεν, ἀλλὰ δὲν ἔχασε τὸ πνεῦμά του.

— Βλέπετε, εἶπεν, δτι τὸ αἷμά του ἀναβρέει
ἴνα μαρτυρήσῃ δτι εἶμαι πρόθυμος νὰ χύσω τὸ
ἰδικόν μου ὑπὲρ τῆς ἀδελφῆς.

— Οἱ Θεὸς ἀνθρώπε, νὰ σὲ ἀκούσῃ καὶ νὰ σὲ
κρίνῃ! εἶπεν ἡ ἀντιβασίλισσα, ἡτις ἀπὸ τὴν ἀρχὴν
τῆς φοβερᾶς σκηνῆς πλησίασσα εἰς τὴν θυγα-
τέρα της τὴν ἐκράτει ἀπὸ τὴν χειρα.

Μόνον μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας, τῇ 24 Απρι-
λίου 1558, ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τῆς Μαρίας
Στουάρτης καὶ τοῦ διαδόχου Φραγκίσκου, εἰς τὴν
ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας. Η μικρὰ βασίλισσα τότε,
εἰς τοὺς πόδας τοῦ θυσιαστηρίου κειμένη ἔχαιρέ-
τησε τὸν οὐζυγόν της ὡς βασιλέα τῆς Σκωτίας,
καὶ δ τίτλος ἐνεκρίθη ὑπὸ τῶν εὐφημούντων ἀν-
τιπροσώπων τῆς Σκωτίας, παρόντων εἰς τὴν τε-
λετὴν ταύτην. Εκτὸτε δὲ δ Φραγκίσκος καὶ ἡ Μα-
ρία ἐκλήθησαν, δ διάδοχος θασίλευς καὶ δ διάδο-
χος βασίλισσα.

ΠΕΡΙ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Τὸν Κ. Α. Παππαζαγειροπούλου.

Εἰσαγωγή.

Καθ' ὅτα τὰ μέρη τῆς γῆς, ἔνθα δὲν ἐκπαίδευσις
τῆς κοινωνίας ἐγγάνωθη ὡς ἀγαθὸν, καὶ ἔνθα οἱ
Νομοθέται δὲν ἔχουν ἀλλον παρὰ τὴν εὐδαιμονίαν
τοῦ ἀνθρώπου σκοπὸν, η οἰκιακὴ ἀγωγὴ καὶ δ
δημοσίᾳ ἐκπαίδευσις, ἐθεωρήθησαν δ πρώτη φροντίς
καὶ τὸ πρώτιστον ἀντικείμενον τῶν Κυθερήσεων.

Οἱ ἀρχαὶ προπάτορες ἡμῶν, σίτινες τοσοῦτον
ἐδέξασαν τὸν ἀνθρώπον, τόσον καλῶς ἐγνώρισαν
τὰ ἀποτελέσματα τῆς καλῆς ἀνατροφῆς, ὡστε ἐ-
πέστησαν τὴν μεγαλητέραν προσοχὴν εἰς αὐτὴν
ἄμα ἐπολιτίσθησαν καὶ διὰ τοῦτο καὶ μόνον ἡ Ἐλ-
λὰς ἐφθασεν εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης καὶ τῆς
σοφίας.

Ἀν πρέπη νὰ πιστεύσωμεν τὰς παλαιὰς παραδό-
σεις, οἱ Ἑλληνες κατ' ἀρχὰς δὲν διέφερον ποσῶς
ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς ἀγρίους λαοὺς, διότι οὔτε
γνώσεις τοῦ καλοῦ εἶχον, οὔτε ἀρχὰς θρησκείας
ἐπρέσβευον, ἔζων ἐντὸς βαθέων σπηλαίων καὶ δ
ἀγαπητὴ ἀντῶν φροντὶς ἦτο νὰ πολεμῶσι μὲ τὰ
ζῶα, μόνον διὲ εὐτελεῖς τροφὰς καὶ μὲ τοὺς δμοίους
των διὰ νὰ φυλάξωσι τὴν ζωὴν καὶ τὴν τι-
μὴν των.

Ἡν χρόνος (λέγει δ Εὐριπίδης) δτ' ἦν ἀτακτος
ἀνθρώπων δίος καὶ θηριώδους ισχύος δ ὑπηρέτης.
Οτ' οὐδὲν ἀθλον σύτε τοῖς ἐσθλησιν ἦν,
Οὔτ' ού κόλασμα τοῖς κακοῖς ἐγίνετο.
Ἄμα δμως ἐφάνησαν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν χώραν